

Reuerendi Patris P. Hieremiæ Drexelii e Societate Iesu Opera omnia

Duobus nunc Voluminibus comprehensa, & libellis ante hac non editis
aucta ; Illvstrata, Indicibvs Moralibus, Locorum S. Scripturæ, Capitalium
Mysteriorum fidei, Rerum, & Concionum quouis anni tempore habendarum
; Congestis Et Compositis Methodo prorsus, alijs Auctoribus inusitata ; Sed
Theologis ...

Indicibvs Illvstratvs Et Avctvs Concionatoriis

Drexel, Jeremias

Antverpiæ, 1643

Cap. V. De obsequiis Christo nato delatis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77031](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77031)

Nicolaus
Liramus, &
Magister hi-
st. varum.

Ifc. 58. 7.
Vide Petrus
Morales in
c. 1. Matth.
l. 5. tract. 2.
n. 17. & 18.
mibi p. 84. 9.
ubi de sacer-
dotibus illis
amplius pro
testimonio
dicit.

Idem Petrus
Morales in
c. 1. Matth.
l. 5. tract. 11.
nu. 28. mibi
pag. 990.

Iosephi
gaudium
vifo in car-
ne Deo
fuit maxi-
mum.

Idem Petrus
Morales in
c. 1. Matth.
l. 5. tract. 11.
nu. 28. mibi
pag. 990.

Ajunt Iosephum arte fabrilis ligneum praelepe in-
cunas & lectulum Christo puero aptasse. Eodem jam
fasciis ligato suam etiam vestem in tegumen suavis-
simo affectu praebuisse. At vero Matrem de capite
velum detraxisse Puero magis fovendo. Virgo bea-
tissima, quam illud fideliter servasti. Cum videris mu-
ltum operi enim, & carnem tuam ne digne servasti? Sunt por-
ro qui graviter testentur, tam Iosephi vestem, quam
velum Virginis eximio huic usui consecratum, Ro-
mae in beata Anastasia templo assevari. Testi-
monia ego more meo margini commendo.

Iosephus igitur hunc filium suum in sudore vul-
tus sui, & in labore manuum suarum semper aluit,
individuis ei comes in omni peregrinatione adfuit,
amore tam naturali quam acquisito, et Theologi
loquuntur, & supernaturali eximie amavit. Hinc
Theologorum aliqui censent, Iosephum cum Chri-
sto rediivo ceteris; Sanctis in vitam pariter redi-
isse: cum eodem in comitatu ac societate illorum,
qui Christo moriente revixerant; abiisse in caelum;
& Christo & Christi Matre proximum obtinere lo-
cum.

Sed nec inter mortales sua illi defuit beatitudo.
In rebus etiam turbidissimis, in paupertate arctissi-
ma gaudendi fontem habuit largissimum.

Gaudium illius viso in carne Deo quis ambigat
fuisse maximum, varietque auctum e Pastorum ac-
cursu & narratione, ex Regum adventu & munifica-
tione. Nec dubium quin ille haec omnia, uti
Virgo desponsata, in corde suo servavit & contule-
rit, atque inde miram hauserit voluptatem. Huic vi-
ro examumissimam conveniebat voluptabilis ille nuntius:

Idem Petrus
Morales in
c. 1. Matth.
l. 5. tract. 11.
nu. 28. mibi
pag. 990.

Idem Petrus
Morales in
c. 1. Matth.
l. 5. tract. 11.
nu. 28. mibi
pag. 990.

Idem Petrus
Morales in
c. 1. Matth.
l. 5. tract. 11.
nu. 28. mibi
pag. 990.

Idem Petrus
Morales in
c. 1. Matth.
l. 5. tract. 11.
nu. 28. mibi
pag. 990.

Idem Petrus
Morales in
c. 1. Matth.
l. 5. tract. 11.
nu. 28. mibi
pag. 990.

Idem Petrus
Morales in
c. 1. Matth.
l. 5. tract. 11.
nu. 28. mibi
pag. 990.

Idem Petrus
Morales in
c. 1. Matth.
l. 5. tract. 11.
nu. 28. mibi
pag. 990.

Idem Petrus
Morales in
c. 1. Matth.
l. 5. tract. 11.
nu. 28. mibi
pag. 990.

Idem Petrus
Morales in
c. 1. Matth.
l. 5. tract. 11.
nu. 28. mibi
pag. 990.

Idem Petrus
Morales in
c. 1. Matth.
l. 5. tract. 11.
nu. 28. mibi
pag. 990.

Idem Petrus
Morales in
c. 1. Matth.
l. 5. tract. 11.
nu. 28. mibi
pag. 990.

Idem Petrus
Morales in
c. 1. Matth.
l. 5. tract. 11.
nu. 28. mibi
pag. 990.

Idem Petrus
Morales in
c. 1. Matth.
l. 5. tract. 11.
nu. 28. mibi
pag. 990.

Idem Petrus
Morales in
c. 1. Matth.
l. 5. tract. 11.
nu. 28. mibi
pag. 990.

Idem Petrus
Morales in
c. 1. Matth.
l. 5. tract. 11.
nu. 28. mibi
pag. 990.

Idem Petrus
Morales in
c. 1. Matth.
l. 5. tract. 11.
nu. 28. mibi
pag. 990.

Idem Petrus
Morales in
c. 1. Matth.
l. 5. tract. 11.
nu. 28. mibi
pag. 990.

Idem Petrus
Morales in
c. 1. Matth.
l. 5. tract. 11.
nu. 28. mibi
pag. 990.

Idem Petrus
Morales in
c. 1. Matth.
l. 5. tract. 11.
nu. 28. mibi
pag. 990.

Idem Petrus
Morales in
c. 1. Matth.
l. 5. tract. 11.
nu. 28. mibi
pag. 990.

Idem Petrus
Morales in
c. 1. Matth.
l. 5. tract. 11.
nu. 28. mibi
pag. 990.

Idem Petrus
Morales in
c. 1. Matth.
l. 5. tract. 11.
nu. 28. mibi
pag. 990.

Idem Petrus
Morales in
c. 1. Matth.
l. 5. tract. 11.
nu. 28. mibi
pag. 990.

Idem Petrus
Morales in
c. 1. Matth.
l. 5. tract. 11.
nu. 28. mibi
pag. 990.

Idem Petrus
Morales in
c. 1. Matth.
l. 5. tract. 11.
nu. 28. mibi
pag. 990.

Idem Petrus
Morales in
c. 1. Matth.
l. 5. tract. 11.
nu. 28. mibi
pag. 990.

Idem Petrus
Morales in
c. 1. Matth.
l. 5. tract. 11.
nu. 28. mibi
pag. 990.

Idem Petrus
Morales in
c. 1. Matth.
l. 5. tract. 11.
nu. 28. mibi
pag. 990.

Idem Petrus
Morales in
c. 1. Matth.
l. 5. tract. 11.
nu. 28. mibi
pag. 990.

Idem Petrus
Morales in
c. 1. Matth.
l. 5. tract. 11.
nu. 28. mibi
pag. 990.

Idem Petrus
Morales in
c. 1. Matth.
l. 5. tract. 11.
nu. 28. mibi
pag. 990.

Idem Petrus
Morales in
c. 1. Matth.
l. 5. tract. 11.
nu. 28. mibi
pag. 990.

Idem Petrus
Morales in
c. 1. Matth.
l. 5. tract. 11.
nu. 28. mibi
pag. 990.

Idem Petrus
Morales in
c. 1. Matth.
l. 5. tract. 11.
nu. 28. mibi
pag. 990.

Idem Petrus
Morales in
c. 1. Matth.
l. 5. tract. 11.
nu. 28. mibi
pag. 990.

Idem Petrus
Morales in
c. 1. Matth.
l. 5. tract. 11.
nu. 28. mibi
pag. 990.

Idem Petrus
Morales in
c. 1. Matth.
l. 5. tract. 11.
nu. 28. mibi
pag. 990.

Idem Petrus
Morales in
c. 1. Matth.
l. 5. tract. 11.
nu. 28. mibi
pag. 990.

Idem Petrus
Morales in
c. 1. Matth.
l. 5. tract. 11.
nu. 28. mibi
pag. 990.

Idem Petrus
Morales in
c. 1. Matth.
l. 5. tract. 11.
nu. 28. mibi
pag. 990.

Idem Petrus
Morales in
c. 1. Matth.
l. 5. tract. 11.
nu. 28. mibi
pag. 990.

Idem Petrus
Morales in
c. 1. Matth.
l. 5. tract. 11.
nu. 28. mibi
pag. 990.

Idem Petrus
Morales in
c. 1. Matth.
l. 5. tract. 11.
nu. 28. mibi
pag. 990.

Idem Petrus
Morales in
c. 1. Matth.
l. 5. tract. 11.
nu. 28. mibi
pag. 990.

Idem Petrus
Morales in
c. 1. Matth.
l. 5. tract. 11.
nu. 28. mibi
pag. 990.

CAPUT V.

De obsequiis Christo nato delatis.

DE Virginis Matris & nutritii Iosephi obsequiis
Christo Nato delatis, superiori capite dictum.
Nec tamen defuerunt alia, quae Christo deferreban-
tur obsequia ab Angelis, a Pastoribus, ad ipsos Side-
ribus, de quibus agendum.

§. I.

Baruch c. 3.
v. 34. & 39.

Idem Petrus
Morales in
c. 1. Matth.
l. 5. tract. 11.
nu. 28. mibi
pag. 990.

Idem Petrus
Morales in
c. 1. Matth.
l. 5. tract. 11.
nu. 28. mibi
pag. 990.

Idem Petrus
Morales in
c. 1. Matth.
l. 5. tract. 11.
nu. 28. mibi
pag. 990.

Idem Petrus
Morales in
c. 1. Matth.
l. 5. tract. 11.
nu. 28. mibi
pag. 990.

Idem Petrus
Morales in
c. 1. Matth.
l. 5. tract. 11.
nu. 28. mibi
pag. 990.

Idem Petrus
Morales in
c. 1. Matth.
l. 5. tract. 11.
nu. 28. mibi
pag. 990.

Idem Petrus
Morales in
c. 1. Matth.
l. 5. tract. 11.
nu. 28. mibi
pag. 990.

Idem Petrus
Morales in
c. 1. Matth.
l. 5. tract. 11.
nu. 28. mibi
pag. 990.

Idem Petrus
Morales in
c. 1. Matth.
l. 5. tract. 11.
nu. 28. mibi
pag. 990.

Idem Petrus
Morales in
c. 1. Matth.
l. 5. tract. 11.
nu. 28. mibi
pag. 990.

Idem Petrus
Morales in
c. 1. Matth.
l. 5. tract. 11.
nu. 28. mibi
pag. 990.

Idem Petrus
Morales in
c. 1. Matth.
l. 5. tract. 11.
nu. 28. mibi
pag. 990.

Idem Petrus
Morales in
c. 1. Matth.
l. 5. tract. 11.
nu. 28. mibi
pag. 990.

Idem Petrus
Morales in
c. 1. Matth.
l. 5. tract. 11.
nu. 28. mibi
pag. 990.

Idem Petrus
Morales in
c. 1. Matth.
l. 5. tract. 11.
nu. 28. mibi
pag. 990.

Idem Petrus
Morales in
c. 1. Matth.
l. 5. tract. 11.
nu. 28. mibi
pag. 990.

Idem Petrus
Morales in
c. 1. Matth.
l. 5. tract. 11.
nu. 28. mibi
pag. 990.

Idem Petrus
Morales in
c. 1. Matth.
l. 5. tract. 11.
nu. 28. mibi
pag. 990.

Idem Petrus
Morales in
c. 1. Matth.
l. 5. tract. 11.
nu. 28. mibi
pag. 990.

Idem Petrus
Morales in
c. 1. Matth.
l. 5. tract. 11.
nu. 28. mibi
pag. 990.

Idem Petrus
Morales in
c. 1. Matth.
l. 5. tract. 11.
nu. 28. mibi
pag. 990.

Idem Petrus
Morales in
c. 1. Matth.
l. 5. tract. 11.
nu. 28. mibi
pag. 990.

Idem Petrus
Morales in
c. 1. Matth.
l. 5. tract. 11.
nu. 28. mibi
pag. 990.

Idem Petrus
Morales in
c. 1. Matth.
l. 5. tract. 11.
nu. 28. mibi
pag. 990.

Idem Petrus
Morales in
c. 1. Matth.
l. 5. tract. 11.
nu. 28. mibi
pag. 990.

Idem Petrus
Morales in
c. 1. Matth.
l. 5. tract. 11.
nu. 28. mibi
pag. 990.

Idem Petrus
Morales in
c. 1. Matth.
l. 5. tract. 11.
nu. 28. mibi
pag. 990.

Idem Petrus
Morales in
c. 1. Matth.
l. 5. tract. 11.
nu. 28. mibi
pag. 990.

Idem Petrus
Morales in
c. 1. Matth.
l. 5. tract. 11.
nu. 28. mibi
pag. 990.

Idem Petrus
Morales in
c. 1. Matth.
l. 5. tract. 11.
nu. 28. mibi
pag. 990.

Idem Petrus
Morales in
c. 1. Matth.
l. 5. tract. 11.
nu. 28. mibi
pag. 990.

Idem Petrus
Morales in
c. 1. Matth.
l. 5. tract. 11.
nu. 28. mibi
pag. 990.

Idem Petrus
Morales in
c. 1. Matth.
l. 5. tract. 11.
nu. 28. mibi
pag. 990.

Idem Petrus
Morales in
c. 1. Matth.
l. 5. tract. 11.
nu. 28. mibi
pag. 990.

Hebraeus vates Baruch pervigiles fiderum excu-
bias admiratus, stella, inquit, dederunt lumen in
custodis suis & lacatae sunt, vocatae sunt, & dixerunt, Adsu-
mus; & luxerunt ei cum iucunditate, qui fecit illas. Hic est
Deus noster. & non estimabitur alius adversus eum. Post haec
in terris visus est & cum hominibus conversatus est. Lucu-
lentum testimonium de Spectando inter homines
Deo. His Isaias accinens, Et erit lux luna inquit, sicut
lux solis, & lux solis erit septemplex, sicut lux septem die-
rum in die, qua alligaverit vulnus populi sui. & percussu-
ram plagae eius sanaverit. Verè alligatum est vulnus no-
strum cum in gramineis cunis ligari se passus est
Deus.

Idem Petrus
Morales in
c. 1. Matth.
l. 5. tract. 11.
nu. 28. mibi
pag. 990.

Idem Petrus
Morales in
c. 1. Matth.
l. 5. tract. 11.
nu. 28. mibi
pag. 990.

Idem Petrus
Morales in
c. 1. Matth.
l. 5. tract. 11.
nu. 28. mibi
pag. 990.

Idem Petrus
Morales in
c. 1. Matth.
l. 5. tract. 11.
nu. 28. mibi
pag. 990.

Idem Petrus
Morales in
c. 1. Matth.
l. 5. tract. 11.
nu. 28. mibi
pag. 990.

Idem Petrus
Morales in
c. 1. Matth.
l. 5. tract. 11.
nu. 28. mibi
pag. 990.

Idem Petrus
Morales in
c. 1. Matth.
l. 5. tract. 11.
nu. 28. mibi
pag. 990.

Idem Petrus
Morales in
c. 1. Matth.
l. 5. tract. 11.
nu. 28. mibi
pag. 990.

Idem Petrus
Morales in
c. 1. Matth.
l. 5. tract. 11.
nu. 28. mibi
pag. 990.

Idem Petrus
Morales in
c. 1. Matth.
l. 5. tract. 11.
nu. 28. mibi
pag. 990.

Idem Petrus
Morales in
c. 1. Matth.
l. 5. tract. 11.
nu. 28. mibi
pag. 990.

Idem Petrus
Morales in
c. 1. Matth.
l. 5. tract. 11.
nu. 28. mibi
pag. 990.

Idem Petrus
Morales in
c. 1. Matth.
l. 5. tract. 11.
nu. 28. mibi
pag. 990.

Idem Petrus
Morales in
c. 1. Matth.
l. 5. tract. 11.
nu. 28. mibi
pag. 990.

Idem Petrus
Morales in
c. 1. Matth.
l. 5. tract. 11.
nu. 28. mibi
pag. 990.

Idem Petrus
Morales in
c. 1. Matth.
l. 5. tract. 11.
nu. 28. mibi
pag. 990.

Idem Petrus
Morales in
c. 1. Matth.
l. 5. tract. 11.
nu. 28. mibi
pag. 990.

Idem Petrus
Morales in
c. 1. Matth.
l. 5. tract. 11.
nu. 28. mibi
pag. 990.

Idem Petrus
Morales in
c. 1. Matth.
l. 5. tract. 11.
nu. 28. mibi
pag. 990.

Idem Petrus
Morales in
c. 1. Matth.
l. 5. tract. 11.
nu. 28. mibi
pag. 990.

Idem Petrus
Morales in
c. 1. Matth.
l. 5. tract. 11.
nu. 28. mibi
pag. 990.

Idem Petrus
Morales in
c. 1. Matth.
l. 5. tract. 11.
nu. 28. mibi
pag. 990.

Idem Petrus
Morales in
c. 1. Matth.
l. 5. tract. 11.
nu. 28. mibi
pag. 990.

Idem Petrus
Morales in
c. 1. Matth.
l. 5. tract. 11.
nu. 28. mibi
pag. 990.

Idem Petrus
Morales in
c. 1. Matth.
l. 5. tract. 11.
nu. 28. mibi
pag. 990.

Idem Petrus
Morales in
c. 1. Matth.
l. 5. tract. 11.
nu. 28. mibi
pag. 990.

Idem Petrus
Morales in
c. 1. Matth.
l. 5. tract. 11.
nu. 28. mibi
pag. 990.

Idem Petrus
Morales in
c. 1. Matth.
l. 5. tract. 11.
nu. 28. mibi
pag. 990.

Idem Petrus
Morales in
c. 1. Matth.
l. 5. tract. 11.
nu. 28. mibi
pag. 990.

Et certè quamprimum Dominus Iesus sol novus
in stabulo illuxit, nova etiam stella in caelo praeful-
sit. Vidimus ajunt Magi, stellam ejus in Oriente. Ad quae
beatus Maximus, Bene, inquit, stella ejus dicitur, quia
quamvis omnes ab eo creatae, stella ipsius sunt, haec tamen pro-
priae Christi erat, quae specialiter ejus nuntiabat adventum. Et
ceterae quidem factae sunt, ut mundi ipsius tempora cur-
susq; distinguerent: haec verò prodire jussa est, ut ipsum mun-
di Dominum, & regni caelestis adesse tempus ostenderet. Hoc
officii sol ipse suis avulsus sedibus, si fieri potuisset,
non gravatè praestitisset.

Idem Petrus
Morales in
c. 1. Matth.
l. 5. tract. 11.
nu. 28. mibi
pag. 990.

Idem Petrus
Morales in
c. 1. Matth.
l. 5. tract. 11.
nu. 28. mibi
pag. 990.

Idem Petrus
Morales in
c. 1. Matth.
l. 5. tract. 11.
nu. 28. mibi
pag. 990.

Idem Petrus
Morales in
c. 1. Matth.
l. 5. tract. 11.
nu. 28. mibi
pag. 990.

Idem Petrus
Morales in
c. 1. Matth.
l. 5. tract. 11.
nu. 28. mibi
pag. 990.

Idem Petrus
Morales in
c. 1. Matth.
l. 5. tract. 11.
nu. 28. mibi
pag. 990.

Idem Petrus
Morales in
c. 1. Matth.
l. 5. tract. 11.
nu. 28. mibi
pag. 990.

Idem Petrus
Morales in
c. 1. Matth.
l. 5. tract. 11.
nu. 28. mibi
pag. 990.

Idem Petrus
Morales in
c. 1. Matth.
l. 5. tract. 11.
nu. 28. mibi
pag. 990.

Idem Petrus
Morales in
c. 1. Matth.
l. 5. tract. 11.
nu. 28. mibi
pag. 990.

Idem Petrus
Morales in
c. 1. Matth.
l. 5. tract. 11.
nu. 28. mibi
pag. 990.

Idem Petrus
Morales in
c. 1. Matth.
l. 5. tract. 11.
nu. 28. mibi
pag. 990.

Idem Petrus
Morales in
c. 1. Matth.
l. 5. tract. 11.
nu. 28. mibi
pag. 990.

Idem Petrus
Morales in
c. 1. Matth.
l. 5. tract. 11.
nu. 28. mibi
pag. 990.

Idem Petrus
Morales in
c. 1. Matth.
l. 5. tract. 11.
nu. 28. mibi
pag. 990.

Idem Petrus
Morales in
c. 1. Matth.
l. 5. tract. 11.
nu. 28. mibi
pag. 990.

Idem Petrus
Morales

lum, ad poeda, ad furta, ad homicidia. Sunt & alii, qui vigilant, sed non super gregem suum; quotidianum est, suo solum bono, & aliter in rem suam vigilare.

Bene autem pastoribus futurus Princeps Pastorum annuntiatur. Et quia idem etiam agnus erat, ordihe recto prius pastoribus novellus agnus, quam gregibus Pastor nuntiatur. Fecit autem Dominus primum ex pastoribus Evangelistas & Apostolos; dein ex piscatoribus Pastores.

Pastores isti ad Christi eunas invitati, varie considerandi. 1. Priscos Patriarchas vite genere imitabantur. Illi coram Pharaone rege libere professi sunt: a Pastores ovium sumus, servi tui, & nos & patres nostri. 2. Vigilabant. A dormientibus non invenitur Christus. 3. Simplices erant, adeoque ad fidem adiungendam faciles & Pharisais multo aptiores. Teste Salomone, cum simplicibus sermone suo, cum paucis discipulis velut prodigium novum dicitur: Pauperes evangelizantur. De seipso Christus, Spiritus Domini super me, inquit, propter quod unxit me; evangelizare pauperibus misit me. Christi Nativitas ex Iudaeis, pastoribus tantum; ex gentibus etiam regibus nuntiata est. Ipsimet Iudei hoc facti sunt: Numquid aliquis ex Principibus credidit in eum, aut ex Pharisais? At vero ex gentibus Principes & Reges, quod Isaias praedixit: Ambulabunt gentes in lumine tuo, & reges in splendore ortus tui. Neminem Deus a sui notitia excludit, nisi volentem malis moribus excludit.

§. IV. De hilari affatu Angelorum ad pastores.

Augustum nuntium, Evangelium vere laetissimum, tertique quaterque beatissimum e caelo legatus attulit, qui dixit: Nolite timere, ecce enim evangelizo vobis gaudium magnum, quod erit omni populo: quia natus est hodie vobis Salvator, qui est Christus Dominus, in civitate David. In lege veteri audiebantur tantum illae voces: Veniet, nascentur, salvabit. Hodie vox salutis ex ore caelestium nuntii audita: Jam natus est, & ed natus est ut moreretur. Ita hunc Domini Natalem Tertullianus cogitatione complexus, At vero Christus, inquit, mori missus, nati quoque necessarii debent ut mori possent; non enim mori solet, nisi quod nascitur: mutuum debitum est, nati tati cum mori, sicut forma moriendi, causa nascendi est. Hodie, ait Angelus, natus est: hodie utique, ait Bernardus, non in hac nocte. Nox sicut dies illuminata, in die in diem mutata est. Siquidem nox praesepit, dies autem appropinquavit, verus utique dies ex die, salutare Dei. I E S V S Christus Dominus noster. Nam non illa dies erat, quia verus sol ortus jam erat.

Angeli ad pastores loquutio. Luc. c. 2. vers. 10.

Beatus in Natali Domini. Serm. 5. sine tituli p. 84. Cur Angelus dicitur: Hodie natus est, & non hac nocte. Eiusdem in introducenti in terris summi miraculi adhortatio. Luc. c. 2. vers. 12.

Nec satis Angelo, pastores alloqui; illos in super ad intuendum novum hoc in terris & Nummum miraculum adhortatus. Et hoc vobis signum, inquit, invenietis insistentem panis involutum, & positum in praesepio. Nimirum in illo vobis noto, communi & omnibus patente loco. Et videtur spelunca illa, ut aliqui opinantur, nomen habuisse praesepi, ob positum illic praesepi. Sin istud non asserendum, tunc certe Angelus vel occulto ductu eos ad nati Servatoris locum perduxit, vel eum verbis ita descripsit, & velut digito monstravit, ut difficilis fuerit errare. Erat autem illud hospitium nati Regis in extrema Bethlehemi parte ad Orientem, prope civitatis murum. Signum vero & velut tessera salutis datur Paupertas & Humilitas Salvatoris. Et en, nobilissimi fortissimique milites ducis sui panniculos noti erubescunt. Disce hic, obsecro, superbia humana, disce cristas ponere, & alas submittere; disce vestium lautitiam non ambire, paupertatem & pauperes non fastidire. Aspice tuum ducem, si tuum esse agnosceis, & erubescere vilissimum caculam aut lixam molliora, quam ducem ipsum sibi quaerere. En dux tuus in praesepi vestitur linteolis; tu cacula vilissime, pretium adhuc & pompam, & luxum in veste quaeris?

Sed, quaeso, cur hic e caelo legatus non missus est ad Augustum Caesarem? cur non ad Cyrinum Syriae praefectum, aut ad Herodem regem, aut ad Caipham summum Pontificem, aut ad Pharisaeorum Principem, cur non ad alium ex opulentioribus dynastis aliquem? Verè Deus humilia respexit, & alta à longe cognovit; quae stulta sunt mundi, elegit Deus, ut confundat sapientes; & infirma mundi elegit Deus, ut confundat fortia; & ignobilia mundi & contemptibilia elegit Deus, & ea quae non sunt, ut ea quae sunt, destrueret. Placuit divinae bonitati in his opilionibus & cognata paupertas, & laudata simplicitas.

Cur Angelus non est missus ad Augustum Caesarem, aut ad alios ex opulentioribus? Ps. 137. vers. 6. 1. Cor. c. 1. v. 27. & 28.

Merito Christus agit gratias Patri, quod abscondit haec à sapientibus & prudentibus, & revelavit ea parvulis. Ita perdidit sapientiam sapientum, & prudentiam prudentium reproboavit. Vbi sapientis ubi scriba? ubi conquisitor huius saeculi? Nomen stultum fecit Deus sapientiam huius mundi.

Matth. c. 11. vers. 25. 1. Cor. c. 1. v. 19. & 20.

Non autem ad pastores solum missi sunt Angeli, ad Magos sed unum aliquem eorum ad stellam in Oriente Magis extollendam, alium ad Patres in limbo confortandos esse missum, credibile. Ita Numinis in mortales infinita bonitas praedicatur in terra, sub terra, & in caelo, & in nomine IESU omne genu flectitur, caelestium, terrestrium, & infernorum.

Ad Philip. c. 2. v. 10.

§. V.

Pharoses... Angelus Gabriel... Nativitas Christi... Apparuit...

Handwritten notes in the right margin, including 'LUCAS' and other annotations.

§. V. De pastorum ad præsepe accursu.

Luc. c. 2. vers. 15.

Angelorum legatione audita, Pastores, inquit Lucas, loquebantur ad invicem: Transeamus usque Bethlehem, & videamus hoc verbum quod factum est, quod fecit Dominus, & ostendit nobis. Beda hoc ipso hortatu mutuo ad meliora nos excitans, Transeamus, inquit, relicti rebus creatis, abjectis concupiscentiis toto mentis desiderio in Bethlehem supernam, hoc est, panis vivi domum.

Exod. c. 3. vers. 3.

Virgo Maria est rubus qui non comburitur.

Adam, aiebat Moyses, & videbo visionem hanc magnam, quare non comburatur rubus. Rubus hic, Virgo divina, quæ filium parit, & virginitatem non perdit; magna reverà visio, Deus Infans & Virgo Mater. Transeamus igitur à domo famis usque Bethlehem ad domum panis, & videamus hoc Verbum, quod caro factum est, & habitavit in nobis. Transeamus cadauca, fluxa, terrena omnia; transeamus omnia elementa; transeamus Cherubinos & Seraphinos Angelos; transeamus creatas res universas, & videamus visionem magnam, Deum ipsum, sed carne velatum, præsepio affixum. Certè jam videre non licet faciem Domini, sed quæ à tergo sunt. Moyli dictum: Videbis posteriora mea, faciem autem meam videre non poteris. Posteriora Verbi æterni, conceptus & ortus Christi, præsepe, stipulæ, flagra, spinæ, crux, clavi, in cruce obitus, ad vitam reditus. Hæc jam inspiciamus attentissime, dum transire liceat & videre Dei gloriam.

Exod. c. 33. vers. 23.

Quæ sunt posteriora Verbi æterni.

Non audierunt tantum oratorem Angelum pastores, sed & iter inierunt: Et venerunt festinantes, & invenerunt Mariam, & Ioseph, & Infantem positum in præsepio. O qualem invenerunt Triadem! Infantè Deum, Matrem Virginem, Patrem castissimam, & ipsius Dei testimonio iustum. Inventio hæc omnibus thesaurorum omnium inventionibus multò potior, & opulentior est. Et rectè festinant ad tanta rerum miracula. Neque verò cum desidia, quærendum est Summum Bonum: à festinantibus invenitur Christus; à violentis diripitur cælum. Deus, inquit Ambrosius, ubique semper præsens est, sed præsentior est diligentibus, negligentibus absens. Rectè etiã pastores venerunt festinantes. Numquid enim minus bonum est Christus, valetudine corporis, aut amplis fortunis? Vix febricula pulsata, quæ festinatio ad medicum, ad pharmacopœum? Vix lucellum ostenditur aut nummulus, quis ad ea plurimorum cursus? Quæsit dilectum sponsa, sed non invenit, quia somniculosè ac oscitanter quæsit; circumivit civitatem & pertransiit, ita demum reperit quem quæsit. Nescit amor lentè moveri, nam ipsa quærentis tarditas nullius aut modici amoris argumentum est.

Luc. c. 2. vers. 16.

Venerunt igitur pastores, & quidem festinantes, nec muji præsepe aspexerunt. Nam omnes, qui audierunt, mirati sunt, & de his quæ dicta erant à pastoribus ad ipsos. Evangelium quod pastores ab Angelis acceperunt, mox ipsi & aliis tradiderunt, quasi primi Christi Apostoli & Evangelistæ. O quam multò brevior ac certiore viâ veniunt ad Christu pauperes & egeni, quam divites & opulenti, quam longè facilius Bethlehemum usque, transeunt opuliones, quam reges!

Ambr. l. 9. in c. 20. Luc. 6.

Cam. c. 3. v. 1. & seqq.

semper præsens est, sed præsentior est diligentibus, negligentibus absens. Rectè etiã pastores venerunt festinantes. Numquid enim minus bonum est Christus, valetudine corporis, aut amplis fortunis? Vix febricula pulsata, quæ festinatio ad medicum, ad pharmacopœum? Vix lucellum ostenditur aut nummulus, quis ad ea plurimorum cursus? Quæsit dilectum sponsa, sed non invenit, quia somniculosè ac oscitanter quæsit; circumivit civitatem & pertransiit, ita demum reperit quem quæsit. Nescit amor lentè moveri, nam ipsa quærentis tarditas nullius aut modici amoris argumentum est.

Luc. c. 2. vers. 13.

Pastores primi fuerunt Apostoli & Evangelistæ.

Venerunt igitur pastores, & quidem festinantes, nec muji præsepe aspexerunt. Nam omnes, qui audierunt, mirati sunt, & de his quæ dicta erant à pastoribus ad ipsos. Evangelium quod pastores ab Angelis acceperunt, mox ipsi & aliis tradiderunt, quasi primi Christi Apostoli & Evangelistæ. O quam multò brevior ac certiore viâ veniunt ad Christu pauperes & egeni, quam divites & opulenti, quam longè facilius Bethlehemum usque, transeunt opuliones, quam reges!

§. VI. De Pastoribus divinum Infantem adorantibus.

Luc. c. 2. vers. 17.

Idem c. 10. vers. 24.

Excursus in Bethlehem factus hoc tulit boni: Videntes autem cognoverunt de verbo, quod dictum erat illis de puero hoc. Beati oculi qui vident quæ vos vidistis, ô pastores; nam multi Propheta & Reges voluerunt videre, quæ vos vidistis, & non viderunt; & audire, quæ vos audistis, & non audierunt. Quanti emisset hunc talem aspectum nati Servatoris Abraham, David aliique? Quid, obsecro, David ardui non fecisset, aut quid thesauri non expendisset, si Servatorem orbis humano cor-

A pore vestitum cernere potuisset? si quis in unicum hunc aspectum sexcentos, si quis mille miliones auri exegisset, nil penitus, putem, opulentiarum abnuisset; si quis regnum totum petuisset, liberalissimè, crediderim, dedisset, si quis pactionem hanc obtulisset, ut tali emerendo aspectu ad peram baculumque pastoritium rediret, & inter pecudes vitam ageret: neque hoc sanè, arbitror, facere detrectasset, tanto rex iste desiderio æstuebat videndi Servatoris. O igitur præcunctis regibus ter beati opiliones, quibus concessum est in salutando Christo Domino inter primæ admissionis amicos numerari!

Volupe profus est cogitare, quantum hic Infans Monarcha delectatus simplicium horum hominum præsentia & consuetudine; vicissim quantum & illi consolationis & gaudii pereceperint, dum suis ipsi oculis Deum immensæ Majestatis, membris tectum infantilibus aspicerent, manibus suis tangerent, oscularentur, adorarent.

Ab his ineptis gaudiis, à tantis voluptatibus delibatis. Reversi sunt Pastores glorificantes & laudantes Deum in omnibus quæ audierant & viderant, sicut dictum est ad illos. Quemadmodum à præsepio Angelos venisse ad pastores credibile est; ita hi venerunt ab ovibus ad agnù, & illum verum, quem digito monstrans Ioannes, Ecce, inquit, ecce agnus Dei qui tollit peccata mundi. Tam autem Angeli quam pastores laudantes Deum reversi sunt à præsepio Domini.

§. VII. De pastorum à Christi cunabulis reditu.

Et reversi sunt pastores, glorificantes & laudantes Deum. Revertuntur & laudant. Ah quanti hodieque laudant, sed non revertuntur! Precationum libellos ferunt, sphaerularu lineam decurrunt, preces iterant, sed mores pristinos non emendant, in eodem hærent luto: post Domini Natalem iidem sunt qui antè fuerant. Bene revertitur, qui glorificat & laudat Deum.

Si laudas Deum, sit laus plena, sit sonora, sit speciosa. Non pleno tantum ore, sed & corde toto lauda. Quod Apostolus jubens, implemini, ait, Spiritu sancto, loquentes vobismetipsis in psalmis & hymnis, & canticis spiritualibus, cantantes & psallentes in cordibus vestris Domino; gratias agentes semper pro omnibus, in nomine Domini nostri IESU Christi Deo & Patri. Si ergo laudas Deum, sit obsecro laus plena, sit sonora, sit speciosa. Non est plena laus, quam pravi mores immineverunt; non est sonora, cui solutio obtrepit vita; non est speciosa laus in ore peccatoris. Si laudas, revertere. Deum malè laudat, qui in pristinis idemtidè culpis perseverat. Laus est minimè sonora, laus profus defectiva, ubi morum reversio nulla. Quid enim? Frustrà cantas, si vitam non emendas, si nondum invidere desinis, si veteres avaritiæ sordes, si antiqua libidinum spurcicies, si pristinus superbiæ tumor, si prior gula rabies, si vitiorum inolitæ consuetudines te contaminant, si etiamnum discordias & lites amas, si adhuc frenas laxas iracundiæ, si mendacis & perjuriis necdum valedixisti; Deum frigidissimè laudas. Revertere, revertere Sunamitis revertere. Priorem vitam emenda, & ita Deum glorifica. In rem optimè monens Augustinus, Semper, inquit, tibi displiceat quod es, si vis pervenire ad id quod nondum es. Nam ubi tibi placuisti, ibi remansisti. Semper prosee, noli in viâ remanere, noli retro redire, noli deviare.

Incipe igitur te illum quem toties promiseras, exhibere. Illud animi tui decretum sequere, quod te dicit ad meliora.

